

2.veebbruar 2026

Lugupeetud minister

Lugupeetud kaasatud osapooled

Käesoleva pöördumise eesmärk on juhtida tähelepanu logopeedide vastutuskindlustuse maksete ebaproportsionaalsele suurenemisele ning teha ettepanekuid riskipõhisema ja läbipaistvama hinnakujunduse rakendamiseks.

1. Logopeedia kui madala riskiga eriala

Logopeedia on oma olemuselt madala riskiga tervishoiuvaldkond. Logopeedilised sekkumised ei ole valdavalt invasiivsed, ei hõlma ravimite manustamist ega kujuta endast otsest eluohtlikku sekkumist. Teenus on protsessipõhine ning pidevalt kohandatav vastavalt patsiendi reaktsioonidele ja vajadustele. Juhul kui valitud meetodika ei anna oodatud tulemust, on võimalik sekkumist muuta või lõpetada ilma püsiva tervisekahju riskita.

See eristab logopeediat mitmetest kõrgema riskiprofiiliga erialadest, kus sekkumiste mõju võib olla pöördumatu ning potentsiaalse kahju ulatus oluliselt suurem.

2. Kahjunõuete statistika puudumine ja riskide harv esinemine

Puuduvad avalikud ja kvantitatiivsed andmed nii Eestis kui ka rahvusvaheliselt logopeedia erialal esitatud patsiendikahjunõuete kohta. Eesti Logopeedide Ühing ja Eesti Tervishoiu Logopeedide Selts on teinud vastavaid päringuid nii Terviseametile kui ka kindlustuspakkujale PZU, kuid erialaorganisatsioonidele ei ole neid andmeid edastatud.

Andmete puudumisest järeldame, et vastav kindlustusstatistika ei ole tekkinud mitte andmete kogumise puudulikkuse tõttu, vaid seetõttu, et eriala riskitase on madal ning patsiendikahjunõuded on harvaesinevad. Sellises olukorras on keeruline põhjendada kindlustusmaksete märkimisväärset tõusu ilma selgete ja kontrollitavate riskinäitajateta.

3. Kindlustusmaksete põhjendamatu kasv

Meile teadaolevalt on Eestis logopeediateenust osutavate asutuste vastutuskindlustuse maksed 2026. aastal märkimisväärselt kõrgemad võrreldes 2025. aastaga. Läbirääkimised kindlustusandjaga ei ole olnud tulemuslikud, kuna kindlustusandja tegutseb sisuliselt monopoolses seisundis ning puudub motivatsioon diferentseeritud hinnastamiseks.

Samas puuduvad avalikud andmed, mis viitaksid samal perioodil kahjunõuete sagenemisele või kahjusummade suurenemisele. Leiame, et märkimisväärne aastane hinnatõus madala riskiga erialal ei ole sisuliselt põhjendatud, eriti olukorras, kus riskitaseme muutust ei ole võimalik objektiivsete andmetega kinnitada.

4. Kaebused vs patsiendikahjud ja läbipaistvuse puudumine

Viimaste avalike arutelude valguses peame oluliseks rõhutada vajadust eristada:

- halduslikke või teenuse korraldusega seotud kaebusi ning
- tegelikke patsiendikahju juhtumeid.

Haldusliku iseloomuga kaebused, mille puhul patsiendikahju ei ole tuvastatud, ei viita automaatselt suurenenud riskitasemele ka siis, kui menetluse raames on algatatud ekspertiis. Sellisel juhul on asjakohane hinnata, kas ekspertiisi koostamisse on kaasatud erialaselt pädevad eksperdid või erialaorganisatsioonid.

Praegu puudub avalik ülevaade selle kohta, milliseid juhtumeid ja millistel alustel riskihinnangutes arvesse võetakse, mis vähendab süsteemi läbipaistvust ja usaldusväärsust.

5. Rahulolematus ei võrdu kindlustusrisk

Logopeedia erialal esineb objektiivselt suurem subjektiivse rahulolematuse risk, mis tuleneb teenuse pikaajalisest, protsessipõhisest ja ootustest sõltuvast iseloomust. Rahulolematus ei ole aga samastatav patsiendikahju ega kindlustusjuhtumiga.

Kui vastutuskindlustusest kujuneb mehhanism rahulolematuse „kanaliseerimiseks“, mitte patsiendikahjude katmiseks, kaldub see kõrvale kindlustuse algsest eesmärgist ning moonutab erialade tegelikku riskiprofiili.

6. Ettepanekud olukorra lahendamiseks

Teeme ettepaneku:

1. rakendada erialapõhist ja riskipõhist vastutuskindlustuse hinnastamist, mis arvestab sekkumiste tegelikku iseloomu ja riskitaset;
2. eristada kindlustusstatistikas selgelt patsiendikahju juhtumeid halduslikest kaebustest;
3. tagada suurem läbipaistvus riskihinnangute ja hinnatõusu aluste osas;

4. kaaluda madala riskiga erialadele (sh logopeedia) diferentseeritud kindlustuslahenduste loomist;
5. kaasata eriala esindajad riskimudelite ja kindlustustingimuste kujundamisse.

Leiame, et eeltoodu aitaks tagada õiglasema, põhjendatuma ja usaldusväärsema vastutuskindlustuse süsteemi, mis toetab tervishoiuteenuste kestlikku osutamist ega koorma ebaproportsionaalselt madala riskiga erialasid.

Lugupidamisega

Eesti Logopeedide Ühingu eestseisus

eestseisus@elu.ee

Eesti Tervishoiu Logopeedide Seltsi juhatus

juhatus@etls.ee